

σιτελής τὰ μάλιστα τοῖς Ἀρταίοις γενομένη ἀνέκαθεν· Λόγιοι δὲ Ζαχαρίας Γέργανος (1620) ἀρχιερεὺς λόγιος ¹, Κωνσταντῖνος Βλαχούτσος (1770) ², Κωνσταντῖνος Σακελλαρόπουλος (1800) ³, καὶ ἔτεροι μαρτυροῦσι τὴν τῶν Ἀρταίων φιλομάθειαν, παρ' οἷς ἐσχάτως καὶ Παρθεναγωγεῖον συνέστη ἀξιόλογον ⁴.

Ἐν *Πρεβέζῃ*, εἰμὴ ἀρχαιότερον, περὶ τὰ τέλη τῆς παρελθούσης καὶ τὰς ἀρχὰς τῆς ἐνεστῶσης Ἑκατ. ἀναφέρονται ἰδιαιτέρως διδάσκοντες ὁ Ἰωάννης Βλαχογιάννης, μαθητῆς τοῦ Μπαλάνου, καὶ Κωνσταντῖνος Ἀθανασίου Μάνος, μαθητῆς τοῦ Παλαμᾶ, Πρεβεζαῖος, ἀντίζηλος διὰ τὸ τῆς μεθόδου διάφορον, πλείστα ὅμως ὠφελήσαντες διὰ τῆς πολυετοῦς διδασκαλίας τῇ ἑαυτῶν πατρίδι (ὁ τελευταῖος μάλιστα ἐδίδασκε μέχρι τοῦ 1834). Τοῦ Βλαχογιάννου μαθηταὶ ἐγένετο ἐν ἄλλοις καὶ Κωνσταντῖνος Γκινάκας σχολαρχῶν ἐν Ναυπλίῳ τῷ 1835, καὶ Ἰωάννης Αὐγερινὸς ἐκ τῶν ἐλλογιμωτέρων Πρεβεζαίων ⁵. Κατὰ δὲ τὸ 1819 συστάσης ἐπὶ τὸ τελειότερον Ἑλληνικῆς Σχολῆς ἐδίδασκεν Ἀναστάσιος ὁ Σακελλάριος μέχρι τοῦ 1833, ἂν διεδέξατο Γεώργιος Λαζόπουλος ὁ ἐκ Σουδενῶν. Τῷ δὲ 1835 δαπάναις ἀδραῖς τοῦ ἐν Ῥωσσίᾳ ἐμπορευομένου Θεοφάνους, τοῦ ἐκ Πρεβέζης, ἀνίδρυται ἡ *Θεοφάνειος Σχολή*, ἰκανὴν πρόβodon ποιούσα, καὶ ἀπροσκόπτως ἄχρι τοῦ νῦν βαίνουσα ⁶.

Ἐν *Παραμυθίᾳ* κατὰ τὴν ΙΖ' Ἑκατ. πρὸ τοῦ 1684 ἐδίδασκε Παῖσιος ὁ Τσίπουρας, ἱερομόναχος, ὃν καὶ οἱ Ἰωαννῖται ἐθεώρησαν ἄξιον πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ γέροντος ἤδη Σχολάρχου Βησσαριῶνος ⁷. μετὰ δὲ τὸν Παῖσιον Γεράσιμος ὁ Παλλαδάς (1690) ⁸. Ἐκτοτε ἡ Σχολὴ αὕτη διὰ τὰ ἐπισυμβαίνοντα δεινὰ χαλαρομένη συνετηρεῖτο μέχρι τῶν μέσων τῆς ΙΗ' Ἑκατοντ., ὅτε καὶ ἡ πόλις ἐρημω-

(1) Βρετοῦ Α', 188 ἀρ. 62.

(2) Π. 'Αρ.

(3) Βρετοῦ Α', 242.

(4) Π. 'Αρ.

(5) Π. 'Αρ.

(6) Π. 'Αρ.

(7) Π. 'Αρ.

(8) Π. 'Αρ. ἐν Πανδ. ΙΓ', 484.

